

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

לשכת היועצת המשפטית

תאריך: ב' כסלו תשפ"א
18 נובמבר 2020

לכבוד
עו"ד ניסים עזרן
עזרן, שטרול ושות'
אבא הלל 12
רמת-גן 52506

שלום רב,

הנדון: הודעות משרד התחבורה מימים 21.9.2020 ו-29.10.2020

סימוכין: מכתבך בעניין שבנדון לשרת התחבורה והבטיחות בדרכים ולסמנכ"ל בכיר תנוע מיום 2.11.2020.

- הריני לאשר קבלת פנייתך שבנדון שנתקבלה בלשכתנו ביום 2.11.2020 ולהלן התייחסותנו לפנייה.
1. ביום 13.12.2019 שונה הנוסח של תקנה 580(ב) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"), שלפיו "קצין בטיחות יעמוד לרשות המפעל בלבד ולא יעסוק במפעל בכל תפקיד זולת תפקידו כקצין בטיחות, ובעל המפעל לא יעסיק קצין בטיחות במפעלו בכל תפקיד זולת קצין בטיחות". החלק המודגש נוסף כחלק מהתיקון, והחליף את הנוסח הישן של התקנה שקבע כי "קצין בטיחות יעמוד לרשות המפעל בלבד ולא יעסוק בכל תפקיד זולת תפקידו כקצין בטיחות, אלא באישור הרשות" (להלן: "התיקון").
 2. הלכה למעשה, התקנה ביטלה את אישור הרשות בדבר מתן היתר לקצין בטיחות לעסוק בתפקידים נוספים במפעל שבו הוא מועסק כקצין בטיחות. בכך התיקון ביטל את שיקול הדעת שמוענק לרשות. וקבע כי הן למעסיק והן לקצין הבטיחות אסור לקיים יחסי עבודה במפעל, פרט ליחסי עבודה בתחום הבטיחות.
 3. יוצא אפוא כי פרשנות המאפשרת מצב של "כפל תפקידים", שבו קצין בטיחות מועסק בתפקיד אחר במפעל, נוסף על תפקידו כקצין בטיחות, מתעלמת כליל מהתיקון. זאת שכן, במצב כזה מפעילה הרשות שיקול דעת לאפשר לקצין הבטיחות לעסוק בעבודה אחרת, כמפקח על רכב תפעולי.
 4. יודגש כי אין חולק שהתיקון בוצע בסמכות כדין על ידי שר התחבורה דאז ואישור ועדת הכלכלה. כמו כן, נוכח ההבדלים בין נוסח תקנה 580(ב) לתקנות התעבורה לפני התיקון, לבין נוסחה של תקנה 580(ב) לתקנות התעבורה לאחר התיקון מדגיש כי הפרשנות שמעניקה הרשות לתקנה 580(ב) לתקנות התעבורה היא הפרשנות סבירה, מידתית ואף מתבקשת נוכח בהירות הלשון וההבדלים בין הנוסחים של התקנה לפני התיקון ולאחריו.
 5. לשון תקנות התעבורה עושה הבחנה ברורה בין תפקידיו של קצין הבטיחות, המעוגנים בתקנה 585 לתקנות התעבורה, לבין סמכויותיו של המפקח על רכב תפעולי המעוגנים בתקנה 95

רח' בנק ישראל 5, בנין ג'נרי (A) ת"ד 867 ירושלים טלפון: 02-6663300 פקס: 02-6663314

לתקנות התעבורה. ודוק, כי אף שייתכן ששני התפקידים בעלי קרבה מהותית, הרי שמדובר שני תפקידים שונים, כאשר סמכויותיו ותפקידיו של כל אחד מהם מעוגנים בתקנות אחרות, תחת סימנים שונים בתקנות התעבורה.

6. יתר על כן, בעוד שמפקח על רכב תפעולי הוא "מי שרשות הרישוי מינתה, בכתב, להיות מפקח רכב תפעולי" לפי תקנה 95א לתקנות התעבורה, הרי שהליך ההסמכה של קצין בטיחות מורכב יותר, וכולל תנאים שונים לרבות מבחני אישיות ועמידה במבחנים מקצועיים לפי תקנה 582 לתקנות התעבורה.

7. אין בהבדלים האמורים כדי למצות את כל ההבחנות בין מפקח על רכב תפעולי לבין קצין בטיחות. אולם יש בכך כדי להצביע על קיומם של הבדלים המצדיקים התייחסות לכל אחד מהתפקידים האמורים.

8. לשלמות התמונה יובהר כי על רקע פנייתכם, בימים אלה בוחנת הרשות אפשרות לתיקון לתקנות התעבורה, בכלל זה בהתייחס לסוגיה המועלית על ידכם.

9. יחד עם זאת נכון למועד זה, על פי הדין כיום, לשון תקנה 580(ב) לתקנות התעבורה היום אינו מאפשר לקצין הבטיחות לעסוק בתפקיד אחר במפעל, נוסף על תפקידו כקצין בטיחות, ואף שיקול דעתה של הרשות צומצם בעניין כחלק מהתיקון.

10. סיכומם של דברים – ההודעות שאליהן הפנית במכתבתך התקבלו בהתאם לפרשנות הסבירה, המידתית והמתבקשת שיש להעניק לתקנה 580(ב) לתקנות התעבורה, והדברים נכונים ביתר שאת לאחר השוואה בין נוסח התקנה עובר לתיקון לבין נוסח התקנה לאחריו.

11. משכך, ההודעות התקבלו בסמכות ובהתאם לדין, והן סבירות ומבוססות על שיקולים ענייניים, ולכן איננו מוצאים מקום להמליץ על שינוי, על פי הדין הנוהג היום.

ב ב ר כ ה,
צחק נצר, עו"ד
עוזר ראשי (ייעוץ משפטי) (מ"מ)

העתק:
לשכת השרה
סמנכ"ל בכיר תנועה
לשכת היועצת המשפטית
משרד המשפטים, מחלקת ייעוץ וחקיקה, בדוא"ל: YeutzHakika@justice.gov.il
נצי"מ מר נועם בגיינסקי, רמ"ד תאונות דרכים, בדוא"ל: alanaccident@police.gov.il
ראש תחום קציני בטיחות
מנהלת אגף פיקוח ובקרת רכב וארגונים
מרכזת בכירה (ביקורת פנימית)
הגבי אורית קרופ, מבקרת משרד התחבורה בדוא"ל: kroupp@mot.gov.il